

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500—; pentru particulari Lei 400—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300—. În străinătate Lei 800—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Chestia capitalului străin. — Fiscul și depozitele pentru fructificare. — Organizarea cooperativelor. — Banca „Albina” Sibiu. — Cronica financiară. — *Cronică*: Banca Românească. Liga agrară. Situația încasărilor Statului la 28 Februarie a. e. Toate tranșele împrumutului au fost vărsate. Plata datorțiilor Statului rămase în restanță. Comitetul executiv al Băncii Naționale a României. Raporturile româno-germane. O bancă internațională pentru reparațiuni. Banca Centrală pentru Industrie și Comerț, Cluj. — Dividendele ce plătesc băncile pe anul 1928.

Chestia capitalului străin.

Mult așteptata stabilizare s'a decretat la începutul lunii trecute după realizarea împrumutului străin, care a avut o naștere atât de grea. Odată cu decretarea stabilizării monetei noastre, prin care Leul nostru capricios a fost ancorat la cursul de 310 franci elvețieni pentru 100 Lei, s'au deschis perspective foarte largi de viitor în ce privește evoluția noastră economică, care până acum și dacă nu era într'un stadiu de regres, dar într'o situație evidentă de lăncezire.

În legătură cu stabilizarea valutei noastre și reluarea relațiilor cu marea finanță internațională, precum și aranjarea tuturor chestiunilor pendente de ordin financiar cu detentorii străini de titluri românești și în fine aplanarea multor conflicte latente, ce subsistau între creditorii străini și statul român, s'au lansat de mulți păreri foarte optimiste, în special în privința venirii în țară a capitalului străin. Porțile s'au deschis larg capitalului străin, acelu „capital vagabond” — pe cum l-a numit C. Stere — care nu cunoaște nici naționalitate și nici hotare, care caută numai rentabilitatea și care se duce acolo, unde își găsește această

mateă. Dar venirea în țară a capitalului străin nu depinde numai dela deschiderea cât mai largă a brațelor noastre. Trebuie să-l și aflăm acest capital. Dar unde? — în Europa nu prea.

Cu aceasta am atins simburile problemei. Înainte de a trece la cercetarea problemei, trebuie să punem în relief transformările, prin cari a trecut Europa — financierul cel mare — în urma războiului mondial. Trebuie să stabilim faptul, că rolul de financier internațional ce l-a avut Europa înainte de războiu, a început încă în cursul războiului să-l piardă, trecând acesta tot mai mult asupra Americii, care a știut repede să se facă independentă de Europa, prin repatrierea fiilor americani. După terminarea războiului am văzut bilanțul datorțiilor țărilor europene, cari au devenit tributarele Americii, Lipsa de capital a continuat să se resimtă în Europa și după terminarea războiului. Privirile solicitanților de credite ale bătrânei Europe — întreprinderi particulare tot de o potrivă ca statele și comunele — s'au întit numai asupra Americii și după terminarea războiului Europa a sărăcit. Lipsa de capital care se resimte atât de mult în Europa ne-o evidențiază într'un mod destul de eclatant stările de criză, prin care trec mai toate statele europene; creșterea continuă a numărului șomerilor în țările industriale, (în Germania au fost la finea a. tr. 1,138.000 șomeri, iar la începutul a. crt. a crescut numărul lor la 1,600.000; în Anglia s'a urcat numărul șomerilor la finea a. tr. la 1,395.000), apoi creșterea din an în an a falimentelor. Dobânzile capricioase și adesea destul de urcate chiar și în Anglia și America (la finea anului trecut a atins

în America call monay rata de 12%), criza de producție și consumație, de care se plâng mai toate statele din Europa sunt fenomene, cari stau în raport strâns cu lipsa de capital.

Dela terminarea războiului au trecut mai mult de 10 ani și Europa nu și-a putut recâștiga rolul vechiu, ce-l deținea în finanțele internaționale, și după toate semnele timpurilor actuale, nici nu și-l va recâștiga în grabă.

La afirmația aceasta ne îndreptățește în prima linie constatările făcute în privința formării capitalului, a cărui acumulare a devenit foarte lentă, așa că mulți economiști s'au grăbit a scoate concluzii descurajatoare de tot. Procesul de acumulare a capitalului a devenit lent după războiu nu numai la noi, dar și în țările cu un regim pur capitalist, ceea ce pune pe gânduri pe teoreticienii, cari credeau să descopere anumite legi naturale în dezvoltarea capitalismului.

Asociația pentru științele sociale în congresul său din anul trecut, ținut la Zürich, s'a ocupat mai pe larg cu problema, dacă pe viitor se mai pot aștepta comunitățile economice ale popoarelor la o acumulare tot așa de mare de capitaluri, ca în trecut, s'au trebuie să fie pregătite la o schimbare în sensul constatărilor de după războiu.

Rezultatele discuțiilor asupra chestiunii capitalului nu sunt de natură a întări încrederea noastră în ce privește viitorul apropiat. Oricât de imperioase să fie întâmpinările, cari s'au făcut contra expunerii profesorului Werner Sombart relativ la teza sa despre procesul de încetinire în acumularea capitalului, totuși trebuie să recunoască orice optimist, că tendința acumulării capitalului nu este atât de progresivă, precum ar pretinde o îmbunătățire creșterea continuă a nivelului general de existență. Sombart constată anume, că stadiul actual de stagnare în acumularea capitalului nu este o apariție efemeră, care să dispară, ci tendința se desvoaltă tot mai mult în direcția unei încetinări în procesul de acumulare. Aceasta din motivul, fiindcă productivitatea muncii, careia îi datorează capitalul existența sa, nu se mai poate majora în mod rentabil. E adevărat că productivitatea se poate majora numai până la un anumit grad. Imprejurarea aceasta se

evidențiază în special în agricultură, unde marginile productivității sunt trase de către terenurile disponibile și de către factorii climaterici, adevă de natură. Pe teren industrial însă s'ar mai afla un argument contra pesimismului lui Sombart, anume: invențiile tehnice, ce vor succeda încă și cari vor fi în măsură să ridice productivitatea.

Pentru moment însă s'a ajuns la marginile productivității maxime mai în toate țările industriale din Europa prin trecerea la un sistem vast de raționalizare a întreprinderilor, despre ceea ce va fi vorba mai jos.

Ca ultima analiză a problemei putem afirma, că capitalismul pare să fie ajuns la cea mai mare treaptă de dezvoltare; în țările pur capitaliste a intrat deja într'o fază nouă de dezvoltare, care este dominată de încetinirea procesului de acumulare — primele semne a unei crize, prin care trece capitalul.

Deci Europa nu se va prea interesa de noi, ca o țară unde să-și plaseze capitalurile sale, deoarece și ea este în continuă genă. Unica America ar putea veni în considerare. Dar America — știm bine — ce sentimente de neîncredere nutrește față de Europa; chiar și la ratificarea pactului Coolidge au pătruns până la noi declarațiile oficiale, care au purtat marca unei păreri despre Europa, care nu este de natură a întări încrederea noastră în venirea capitalului american. Dealtfel la noi nici nu se va scurge capitalul american — și dacă va veni în cadre modeste în țară, — decât numai prin intermediul marelui finanțe europene. Dacă va veni în țară capitalul străin și se va interesa de factorii noștri de producție, în special în formă de credit, de care vor uza întreprinderile particulare, trebuie să fim foarte precauți în angajamentele, ce ni le luăm ca să nu ajungem și noi la stări desperate, de care se plânge actualmente Germania.

Trecerea industriei germane la un sistem ultra-rațional și ridicarea capacității industriei germane la cel mai înalt grad de utilitate s'au înfăptuit cu sprijinul capitalului străin. O parte însemnată din acest capital a luat forma de credit pe termen scurt, care astăzi are un rol mai important decât oricând, dat fiind că mai toate băncile mari de emisiune — în frunte

cu Banque de France — au disponibilități însemnate de devize, pe cari le cedază în formă de credit pe termen scurt. Se afirmă, că în felul acesta au ajuns băncile germane să absoarbe împrumuturi străine pe termen scurt în sumă de circa 6 miliarde Mărci, cari sume s'au folosit în bună parte pentru finanțarea industriei indigene. Intreprinderile acestea au ajuns într'o situație de sunt prea încărcate de datorii, care situație se agravează și prin faptul, că creditele contractate pentru refacerea utilajului și transformările necesare reclamate de sistemul nou de producție (procesul de raționalizare) sunt credite de investiție și nu de rulment, cari nu pot fi achitate din surplusul unui an. Mai departe momentul de nesiguranță, în care se află băncile germane în privința denunțării creditelor din partea străinătății, se revarsă și asupra întreprinderilor financiare, fiind ținute în continuu la replățiri, prin care lanțul creditului e atât de încordat, de amenințat cu rupere.

Deci să fim mai bine pesimiști, decât să fim expuși la surprize nedorite.

Dr. Traian Nichicui.

Fiscul și depozitele pentru fructificare.

Ministerul de finanțe în circulara sa către administratorii financiare în vederea lucrărilor de impunere ale anului 1929, — într'altel, încearcă să oblige băncile să depună Administrațiilor financiare tablouri nominale cu adresa respective pentru ceice s'au încasat dividende, comisoane, tantieme și despre deponenți cu dobânzile încasate. Unele bănci ni s'au plâns că au și primit ordine în acest sens, și ce i mai mult au încercat să oblige băncile să nu achite clienților lor *dividendele, dobânzile ori orice alte indemnități* până ce acești creditori nu vor justifica că sunt în ordine cu plata impozitelor invocând art. 22 din legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice! (Administrația financiară a județului Caraș).

Făț de aceste măsuri fiscale vexatorii, contrar intereselor economiei naționale și în acelaș timp absolut ilegale, deși Ministerul de finanțe a renunțat la aceste măsuri polițienești, motivând că fiind operațiunile de impunere deja prea avansate, băncile nu ar putea să întocmească în termen util tablourile cerute, credem de bine să punem

lucrurile la punct și să protestăm cu toată energia de pe acum contra asemenea încercări, și suntem siguri că în caz dacă autoritățile financiare vor încerca să execute măsurile susamintite se vor izbi de rezistența tuturora.

Constatăm că Statul vrea să investească pe toți cetățenii săi cu neplăcuta funcție de agent de urmărire a fiseului, ceea ce într'adevăr s'a încercat prin faimosul art. 22 sus amintit. Dar acum se pretinde și tablouri nominative, cu adresa precisă (!) a deponenților și celorlalți creditori.

Măsura aceasta este imposibilă de executat, contrar intereselor economiei naționale, și *ilegală*.

Este imposibil de executat căci aceasta ar reclama extrase în ordine cu arătarea soldurilor, ceea ce ar reclama un batalion de funcționari de sigur plătiți de societăți și nu de Stat. Dar ce se vor face cu depozitele pe nume fictiv, cine va fi considerat proprietarul unui asemenea libel? Acela care ridică și depune banii? Se vor cere documentele de cassă cine au semnat, expertize grafologice? Dar dacă aceste operațiuni se vor face de diferite persoane?

Dar aceasta măsură este ilegală căci este în contradicție cu secretul profesional, cu dispozițiile codului și uzului comercial în vigoare. Cum vine — în starea actuală de drept — să divulge o bancă ce depozite am eu?

Dar să presupunem că guvernul în simțul său de legalitate va modifica actuala stare drept va obliga societățile financiare prin dispoziții legislative să facă an de an tablourile nominative, să nu se mai admită depozite pe nume fictive, pentru a tăia orice posibilitate de fraudă; nu se gândește guvernul nostru la gravele consecințe ce ar avea asemenea dispoziții pentru economia națională și în special pentru capitalul mobilier național așa de anemic și de altcum?!

O asemenea dispoziție ar însemna evadarea întregului capital mobilier național și în orice caz retragerea bruscă a depozitelor dela bănci a căror consecințe ar fi dezastruoasă pentru întreaga viață economică dela noi, și fiseul ar pierde mai mult, căci atunci și cele 10% impozite după venitul mobilier vărsat direct și reținut de bănci s'ar evapora!

Desigur organele chemate să apere interesele fiseului vor zice că în situația de acum sunt în imposibilitate de a împiedeca pe contribuabil să frustreze Statul prin nesinceritatea declarațiilor privitoare la global. Aceasta însă este o altă chestiune, în parte recunoaștem foarte ade-vărată. Inșă să se găsească altă modalitate, nu ea măsura de mai sus menită să strice cu mult mai mult decât să repare. Asemenea măsură a

încercat și dl Poincaré în Franța, unde simțul de datorie a contribuabilului este mai dezvoltat ca la noi, — și a stârnit vii proteste astfel că guvernul francez a fost nevoit să absteie dela aceasta încercare.

Aici amintim și cealaltă chestiune, faimosul Art. 22 al legii pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice, unde se dispune ca orice debitor să nu facă nici o plată până când creditorul nu va justifica plata impozitelor, sub sancțiunea ca debitorul să fie urmărit de fisc pentru impozitele datorate de creditor. Cerem Ministerului de finanțe să cheme la bun simț autoritățile în subordine. Înainte de toate art. 22 prevede obligațiunea contribuabilului să presteze plata impozitelor prin *carnetul de plată a contribuțiilor*, ori aceste carnete — deși cerute de toată lumea nu sunt încă introduse. Atunci cum să justifice contribuabilul plata impozitelor, cu chitanțe, pentru a le rupe, pierde? Dar chiar dacă ar exista aceste carnete, aplicarea art. 22 sus amintit este imposibilă, căci nu se poate preface toată lumea în agent de urmărire a fiscului, ar provoca cele mai mari dificultăți și abuzuri chiar, având debitorul latitudinea să discute chestiunea impozitelor, să facă dificultăți, să refuze chiar achitarea datoriei sale.

Acest guvern care până acum pe teren economic, are atâtea succese, nu vom aminti împrumutul și stabilizarea, ci numai reforma Camerelor de comerț, legea comercializărilor, trebuie și așteptăm chiar ca în timpul cel mai scurt posibil să reformeze legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor fiscului să reorganizeze acest serviciu mai potrivit pentru interesele Statului și în același timp și pentru lumea producătoare. Noi nu dorim eschivarea cetățeanului dela datoria sa către Stat, din contră suntem pentru prevenirea, sancționarea chiar cât de severă a fraudării fiscului, însă cu o condiție: să se țină seamă de interesele producției naționale și aceasta în primul rând pentru interesul bine priceput al Statului.

Organizarea cooperativelor.

Expunerea de motive la proiectul de lege pentru organizarea cooperativelor conține un material documentat și foarte interesant. Pentru a cunoaște mai detaliat această mișcare vom căuta mai întâiu să descriu organizarea ei.

Conducerea mișcării noastre cooperatiste o are în mână „Casa centrală a cooperației și împroprietării sătenilor”, persoană juridică autonomă, funcționând pe lângă ministerul de agri-

cultură. Aceasta are două secțiuni cooperatiste și anume:

Centrala Bancilor Populare și
Centrala cooperativelor.

Rolul acestor centrale este: de-a împrumuta bani dela Banca Națională, Casa de depuneri și dela Stat și de a-i da împrumut Bancilor Populare sau Cooperativelor sătești prin intermediul federațiilor din județe și regiuni;

de-a controla prin inspectorii lor (câte doi de județ) afacerile acestora și de a le supraveghea de aproape întreaga gestiune. Organele acestora sunt autorități publice. Din cele de mai sus se vede, că banul plecat dela Banca Națională sau Stat, până ajunge în mâna țărânului strâmtorat trece prin 3 vămi, cari își rețin cel puțin câte 2—3% pentru cheltuielile lor de administrație.

Pentru a da sprijin mișcării, Statul le-a mai acordat înlesniri de organizare, funcționare, pentru urmărirea creanțelor lor și avantajii de ordin fiscal.

Băncile Populare fiind înzestrate cu astfel de privilegii au fost în fericita situație de a sfida orice concurență și ca urmare au omorât orice inițiativă de a fonda la sate sau orașele bănci particulare pentru nevoile țărânilor.

Aceasta trebuie să fie cauza, că în Oltenia, Muntenia, Moldova și Dobrogea, Băncile Populare stăpânesc satele și au luat un avânt extraordinar. Situația lor este prosperă, fondurile lor proprii plus depunerile trec de 2 miliarde pe când ajutoarele ce le au dela Centrală fac abia 650 milioane. În noile provincii ale țării situația este inversă. Aici capitalurile proprii plus depunerile Bancilor Populare este 260 milioane, iar ajutoarele dela Centrală 402 milioane. Rezultă deci, că pe când în vechiul Regat ele au rădăcini, lucrând în mare parte cu fonduri proprii, în noile ținuturi înființarea lor — până în prezent în număr destul de restrâns — a urmărit mai mult scopul de a pune mâna pe bani ieftini dela Centru și pe alte avantajii.

Numărul cooperativelor de credit este de 4822 cu 56 federale.

Față de bunăstarea cooperativelor de credit, situația cooperativelor de consum și producție nu este prea laudabilă. Scopul acestora este: de aprovizionare și desfacere în comun, agricole, pentru exploatarea de păduri, pescuit, miniere, de producție, și obștii de arendare și cumpărare.

Numărul lor este 4574, având 5 federale.

Centrala și federalele fac pe en-grosiștii de mărfuri (în mare parte articole de consum) și finanțatorii, iar cooperativele pe detailiștii și exploatații. În plus Centrala este furnizoara de mărfuri și cereale a autorităților.

Cum negoțul de mărfuri și exploatarea de bunuri cere pe lângă o conducere înțeleaptă, o mulțime de alte însușiri, cari cu greu pot fi retribuite cu salarii lunare, felul acesta de cooperare, cu anevoie poate da rezultate.

Aceasta este situația cooperăției noastre în momentul de față.

Din cele de mai sus se vede că cooperăția noastră este impusă de sus în jos, și dacă s'au găsit până acuma în total aproape 1,350.000 operatori, apoi cheagul care i-a ținut pe aceștia împreună, au fost sacrificiile enorme ce le-a adus Statul pentru promovarea mișcării. De pe urma acestor sacrificii nu știu dacă avem vre-un rezultat material. Știu însă, că conducătorii Băncilor Populare din vechiul Regat sunt slugile Centralei, și nu rare sunt cazurile, unde inspectorii Centralei susțin disciplina cu pumnul, și mai știu totodată că felul acesta de aprovizionare cu bani a țărănimii, a omorât orice spirit de independență și individualism pe acest teren. Aceasta însă numai în vechiul Regat cu sistemul său centralist.

Expunerea de motive recunoaște aceste adevăruri triste. Mai recunoaște, că organizațiile cooperatiste trebuie să fie reale, să aibă independență, să poată lupta cu succes contra întreprinderilor capitaliste concurente. Spre acest scop trebuie să albe o organizație tehnică cel puțin egală cu a acestora.

Un lucru nu vede expunerea de motive: că țăranul român ar putea să-și creeze o situație prosperă și fără dragostea prea mare de care urea să-l împărtășească cooperăția noastră impusă de sus în jos. Nu trebuie altceva făcut, decât ca Statul să nu se prea amestece direct în mersul vieții economice și să lase în absolută libertate jocul fenomenelor acestora.

În Ardeal, unde înainte de războiu, cu toată dezvoltarea cea mare ce au luat-o băncile ca soc. anonime, s'au dezvoltat foarte frumos și cooperativele, cu deosebire în județele Sibiiu, Hunedoara și Făgăraș. Organizarea și aprovizionarea cu bani a acestora, se făcea de către cercurile bancare mai importante.

*

În numărul viitor voi căuta să dau o statistică asupra acestei mișcări și voi arăta, cari sunt lucrurile bune din proiectul dlui Ministru Răducanu, tinzând să îmbunătățească situația actuală.

București.

Remizier.

Banca „Albina” Sibiiu.

— Adunarea generală. —

Am anunțat, în numărul nostru ultim, pe scurt, hotărârile principale luate de adunarea generală dela 9 crt. a acestei bănci. Completăm darea noastră de seamă încă cu următoarele:

Beneficiul net de Lei 26.045,868 a fost distribuit, conform propunerii Consiliului de administrație, precum urmează:

Dividend și supradividend	Lei 12.000,000
Fondurilor de rezervă	4.833,368
Fondului de pens. al funcț.	615,000
Tantieme Consil. de admin.	1.640,000
„ „ „ censori	256,250
„ Directorilor	666,250
„ funcționarilor	3.485,000
„ „ „ pro- vizori și personalului auxiliar	700,000
Scopuri culturale și de bi- nefacere	1.850,000

Dividenda pe 1928 a fost fixată cu 24% = Lei 120 de cupon, plătită imediat după adunarea generală, fără nici o detragere.

Cu dotațiunile din a. c. fondurile de rezervă se urecă la Lei 60.379,000, fondul de pensie la Lei 13.051,600 — iar suma distribuită dela înfițare pentru scopuri culturale și de binefacere la impunătoarea sumă de Lei 10.145.961.

O hotărâre, ce privește și interesează de aproape cercul larg al acționarilor băncii „Albina” este cea referitoare la dublarea capitalului social dela Lei 50 mil. la Lei 100 milioane, hotărâre luată cu votul unanim al acționarilor.

Condițiile noii emisiuni de acții sunt următoarele:

Fiecare acționar va primi atâtea acțiuni noi, câte acțiuni vechi are pe numele său și anume, cu prețul nominal de Lei 500.—, plus Lei 50.— spese de emisiune.

Terminul de încheiere a subscripțiunii este 15 Aprilie 1929 și acțiunile noi integral plătite până la 30 aprilie 1929, vor beneficia, pentru anul 1929, de dividend egal cu acțiunile vechi.

Cu ocazia subscripțiunii trebuie plătite de fiecare acțiune 30% ale valorii nominale, adică Lei 150.—, plus spesele de emisiune de Lei 50.

Vărsămintele următoare, în două rate, se vor face în cursul anului curent, la termenele, ce le va fixa Consiliul de administrație în Prospectul de emisiune, ce se va lansa în curând.

În caz de plată în rate, la termenele fixate, se vor bonifica acționarilor 12%⁰, iar pentru vâr-

sămintele efectuate cu întârziere acționarii vor avea să plătească o dobândă de 15%.

Acțiunile din noua emisiune nesemnate de acționari, în termenul fixat — cari în urma condițiilor de emisiune foarte avantajoase, vor fi desigur puține — se vor vinde ulterior, pe cursul, ce-l va fixa Consiliul de administrație, cu preferință acționarilor vechi, dar și la neacționari.

Acțiunile noi se vor emite și în titluri cumulative de câte 5, 10 și 50 acțiuni.

Un moment al adunării generale dela 9 crt. demn de a fi relevat special, este că spre regretul unanim al acționarilor și al Consiliului de administrație, adunarea generală a trebuit să renunțe la înnoirea mandatului, tocmai expirat, al dlui I. I. Lăpădatu, director la „Banca Națională a României“ pentru motive de incompatibilitate între cele două funcțiuni.

Se lipsește prin aceasta Consiliul de administrație a „Albinei“ de un valoros și competent specialist, care timp de 15 ani consecutivi, prin colaborarea sa activă, la conducerea „Albinei“, a adus acesteia servicii prețioase și reale.

Pentru contribuția sa la dezvoltarea și consolidarea „Albinei“ și activitatea sa în cadrul acestei bănci, Consiliul de administrație și acționarii rămân recunoscători dlui Lăpădatu.

În locul dlui dir. I. I. Lăpădatu, adunarea generală a ales membru nou al Consiliului de administrație, pe un probat și cel mai vechiu funcționar al băncii, pe dl *Dr. Octavian Russu*, directorul Contenciosului institutului, trecut la pensie, după un serviciu activ de 43 de ani.

Nou alesul membru al Consiliului, cu vechia sa experiență în bancă, cunoștința sa de clienți și de oameni și nu mai puțin prin personalitatea sa, în general simpatizată și apreciată în întreaga țară, va putea face cele mai bune servicii institutului, în cadrele cărora a funcționat aproape 4 și 1/2 decenii.

Prin alegerea dlui Dr. O. Russu, în Consiliul de admin., s'a inaugurat la „Albina“ totodată un nou sistem de organizare internă și s'a făcut un pas înainte spre modernizarea acestei organizații.

În străinătate și și la minoritarii noștri din Ardeal, dar și în capitală, se practică deja de de mult, ca persoanele binemeritate pentru bancă să treacă, după eșire din serviciul activ, în consiliul de administrație, ca consilieri, uneori chiar în postul de președinți ai Consiliului.

Este un sistem, cum nu se poate mai rațional și care poate fi numai folositor băncii. Căci cine poate face, în calitate de membru al consiliului mai prețioase și reale servicii unei

bănci decât foștii funcționari superiori, directori sau alții. Prin astfel de consilieri se asigură continuitatea în spiritul de afaceri; conducerea executivă câștigă adevărați consilieri, specialiști rutinași și experimentași, cari le ușurează mult și sarcina responsabilității. Toate spre binele și folosul așezământului însuși. Alegerile, ca cea făcută acum la „Albina“ sunt în același timp o recompensă a unei vieți întregi de muncă, cinste și devotament.

Ideea alegerii dlui Dr. Russu în Consiliul de administrație a „Albinei“ a fost o idee fericită, și faptul însuși a făcut cea mai excelentă impresie pretutindenea.

Cronica financiară

Cererile de devize fiind mai accentuate în ultimul timp au provocat o ușoară urcare a valutelor străine atingând aproape gold point-ul. Cu începere de săptămâna trecută cererile restrângându-se, cursurile au revenit la cele anterioare.

Intrucât piața financiară se resimte de aceeași lipsă de numerar, bursa nu a putut înregistra operațiuni mai importante în comerțul acțiunilor bancare și comerciale. Micile urcări ce s'au înregistrat la unele acțiuni au fost în vederea couponului de dividend sau a sporului capitalului social a acelor societăți ce se găseau în preajma încheierii bilanțului.

Astfel din cele mai importante au cotate:

Banca Națională	13.450—13.500	Lei
„ Marmorosch Blank	1.390—1.400	„
„ Românească	1.110—1.120	„
„ de Credit	1.350—1.365	„
„ Comercială	2.050—2.150	„
„ Albina Sibiu	1.400—1.450	„

Petroliferele stagnează complet în afară de I. R. D. P., care se cotează la peste 620 Lei în vederea sporirii capitalului social la Lei 1200 milioane, majorare care va fi în cea mai mare parte acoperită de un grup străin.

Dr. T. Nețsa.

CRONICĂ.

Banca Românească. Românească nu numai prin firma sa, ci și prin activitatea, ce o desvoaltă și rolul la care a ajuns în finanțele țării.

Cu un trecut de mai puțin de două decenii, Banca Românească, înființată cu capital pur românesc, condusă de oameni activi și pricepuți,

a făcut an de an, progrese uimitoare și este azi una din băncile mari, conducătoare ale țării.

A ajutat cu capitalurile sale înființarea, dezvoltarea și naționalizarea a numeroase întreprinderi bancare, industriale (mecanice) soc. de construcții, de transport, alimente, industrii textile, forestiere, miniere, electrice, tăbăcării și altele, cu un cuvânt a conlucrat cu frumoase rezultate la ridicarea vieții economice românești a țării.

Bilanțul ultim pe 1928 se încheie cu active totale de Lei 4¹/₄ miliarde rotund și a realizat la un venit brut de rotund 255 mil. un beneficiu net de Lei 118 mil. rotund.

Dintre active sunt de relevat Conturile-curente cu Lei 2.330 mil. și Portofoliul cambial de Lei 1.353 mil.

Fondurile de rezervă se urcă față de capitalul soc. de Lei 280 mil. la 208 mil. rotund, care cu dotațiunea anului curent se vor urca la Lei 225 milioane.

Depuneri în cont-curent și pe livrete a avut Banca Rom. la finele a. tr. Lei 1.930 mil., iar Reescont Lei 1.381 mil.

Adunarea generală dela 9 crt. a fixat dividendă anului 1928 cu 21% = Lei 105 de cupon, a dotat fondurile de rezervă cu Lei 16.805,072, a fixat tantiemele Consiliului de administrație, Comitetului de direcțiune și cenzorilor cu Lei 8.402,536, iar ale Personalului cu Lei 8.402,537; în fine Fondului de pensiuine și de ajutorare pentru funcționari cu Lei 5.041,522.

*

Liga agrară. Dl C. Garoflid, fost ministru al agriculturii sub regimul averescan, a luat inițiativa înființării unei „Ligi agrare” cu scop de-a apăra interesele plugarilor, pentru promovarea agriculturii.

Această Ligă agrară nu urmărește scopuri politice, ci chiar admite participarea oamenilor din diferite partide. Prin Ligă se urmărește satisfacerea intereselor colective și nici decum cele individuale cum se face de regulă la toate partidele politice.

Situația deplorabilă a agriculturii, care a fost lăsată mai mult la voia întâmplării în ultimii 10 ani, a impus necesitatea acestei organizații.

Pe când industria a fost favorizată de creditul industrial, de tarife vamale protecționiste, agricultura a fost lăsată să lupte cu multe neajunsuri, cari l-au închis piețele de desfacere, fiind încinsă de concurența Americii. Într-o țară unde 85% din masa populației formează pătura agricultorilor, e de o nespūsă importanță o astfel

de organizație care să n'aibe nimic de-aface cu politica.

La prima adunare Liga va alege un comitet executiv și unul de direcție, cu scop de a începe la alcătuirea organizațiilor din țară, unde în fiecare județ va fi câte un comitet central, cu comitete în fiecare comună.

Programul Ligii va putea fi înfăptuit cu ajutorul tuturor partidelor politice împreună cu reprezentanții Ligii, cari cunosc mai bine interesele agriculturii fiind aleși din sinul ei.

Îndată ce agricultorii vor fi pătrunși de necesitatea solidarizării, se va completa organizația prin sindicate agricole, viticole, cooperative, bănci etc.

Dl Mihalache, ministrul domeniilor, vrea să formeze chiar un partid agrarian în frunte cu dl Garoflid, pentru care scop a desființat 7 Camere agricole spre a asigura reușita fostului ministru averescan.

*

Situația încassărilor Statului la 28 Februarie a. c. Situația provizorie a încassărilor și plăților Statului la 28 Februarie a. c. se prezintă după cum urmează:

Încassări făcute pe seama exercițiului 1928:

ianuarie . . .	Lei 578,909.049
Februarie . . .	„ 276,138.142

Totalul încassărilor complimentare făcute dela 1 ianuarie la 28 Februarie a. c. se cifrează la suma de Lei 855,047.191.

Plăți făcute pe seama exercițiului 1928:

ianuarie . . .	Lei 1.309,302.661
Februarie . . .	„ 1.534,088.896

Totalul plăților făcute, dela 1 ianuarie la 28 Februarie a. c., pe seama exercițiului 1928, se cifrează la suma de 2 miliarde 843,391.557 Lei.

Încassări făcute pe seama exercițiului 1929:

ianuarie . . .	Lei 1.763,811.041
Februarie . . .	„ 1.534,088.896

Totalul încassărilor făcute dela 1 ianuarie la 28 Februarie a. c. se cifrează la suma de 3 miliarde 494,130.738 Lei.

Plăți făcute pe seama exercițiului 1929:

ianuarie . . .	Lei 859,239.183
Februarie . . .	„ 1.471,292.772

Totalul plăților făcute pe seama exercițiului 1929, dela 1 ianuarie la 28 Februarie a. c. se cifrează la suma de 2 miliarde 330,531.955 Lei.

*

Toate tranșele împrumutului au fost vârsate. Toate tranșele împrumutului nostru extern, subscrise pe diferite piețe străine, au fost puse

la dispoziția Băncii Naționale. Până la tipărirea titlurilor definitive ale acestui împrumut s'au emis obligațiuni provizorii.

*

Plata datoriilor Statului rămase în re-stanță. Ministerul de finanțe a centralizat toate datele primite dela celelalte departamente, din care rezultă că suma totală a datoriilor Statului se cifrează la suma de 5 miliarde 160 mil. Lei.

Plata acestor datorii, după cum am anunțat, va începe în cursul acestei săptămâni. Plata se va face în Capitală pe baza unui cec emis de ministerul sau instituția Statului asupra Băncii Naționale. În provincie aceste plăți se vor face prin sucursalele Băncii Naționale.

*

Comitetul executiv al Băncii Naționale a României a fost ales, în ultima ședință a Consiliului de administrație a băncii, în persoanele directorilor Kiriacescu, Bălănesc și Stoicescu ca delegați ai Băncii Naționale, iar ca bărbat de încredere al guvernului a intrat în Comitetul executiv pentru afacerile curente ale Băncii dl Buzdugan, fiul Regentului.

* BCU Cluj / Central University Library

Raporturile româno-germane. Dl Gerhardt von Mutius, ministrul plenipotențiar al Germaniei în București, s'a prezentat în audiență dlui prim-ministru înmanuându-i un proiect de program cuprinzând chestiunile cari urmează a fi studiate de guvernul nostru și cari tind la normalizarea raporturilor noastre politice și economice cu Germania.

În primul rând este vorba de un tratat comercial, apoi chestiunea pașapoartelor, a vizelor de pașaport și a dreptului de a șede în țară.

Proiectele au fost transpuse departamentelor respective spre studiere.

*

O bancă internațională pentru reparațiuni. Proiectul organizării Băncii Internaționale, supus aprobării experților, tinde la suprimarea progresivă a unei mari părți din organismele create temporar, pentru încassarea reparațiilor, substituind în locul lor, dacă va fi posibil, organisme permanente, care să funcționeze și în timp de pace. Substituirea sistemului financiar, celui politic, ar putea să scoată lichidarea obligațiilor internaționale ale Germaniei, din domeniul discuțiilor politice, dându-i forme comerciale obișnuite, caracteristice stărei de pace. Banca Internațională, ar fi deci, complet lipsită de vre-un caracter politic, fiind pur și simplu internațională.

Ea ar urma să-și instaleze biourourile sale, într-o țară mică, căruia i-ar acorda scutirea de impozite fiscale. Se crede că ea ar avantaja țările creditoare și debitoare, servind să completeze lacunele actuale, ale organizațiilor bancare mondiale. Viitoarele discuțiuni ale experților, vor decide admiterea sau respingerea proiectului de mai sus.

*

Banca Centrală pentru Industrie și Comerț, Cluj și-a ținut adunarea generală ordinară la 14 crt. A decurs în cea mai perfectă ordine, în prezența a 38 acționari, cari au reprezentat 76.570 acțiuni.

Adunarea generală a primit toate propunerile Consiliului de administrație, fixând dividendă anulului 1928 cu Lei 25'50 net, ca și în anul trecut. Cuponul este imediat plătit.

În Consiliul de administrație au fost realeși dnii Dr. Laurian German, Vasile C. Osvadă și Dr. Ionel Pop, toți Cluj și nou ales a fost dl Dr. Valeriu Moldovan, Turda.

Dividendele

ce plătesc băncile pe anul 1928.

„Albina“ Sibiu	24%	Lei 120— net
„Armonia“ Cineul-Mare	20%	„ 100— „
„Auraria“ Abrud	30%	„ 30— „
„Banca Centrală“ Cluj	10%	„ 25'50 „
„Banca Națională a României“ București	75%	„ 375— „
„Banca Românească“	16'9%	„ 84'50 „
„Banca Poporală“ Dej	14'8%	„ 37— „
„Câmpiana“ Mociu	22%	„ 44— „
„Codreana“ Băsești	10%	„ 5— „
„Cordiana“ Fofeldea	40%	„ 40— „
„Crișiana“ Brad	20%	„ 100— „
„Decebal“ Deva	20%	„ 10— „
„Economul“ Cluj	17%	„ 17— „
„Furnica“ Făgăraș	18%	„ 90— „
„Goronul“ Aiud	18%	„ 36— „
„Grănițerul“ Dobra	16%	„ 8— „
„Mureșiana“ Reghin	16%	„ 16— „
„Nădlăcana“ Nădlac	11'90%	„ 59'50 „
„Olteana“ Diștea de jos	16%	„ 80— „
„Poporul“ Săliște	22%	„ 22— „
„Prima Ardeleană“ Cluj	12%	„ 60— „
„Sălăgeana“ Jibou	36%	„ 180— „
„Silvania“ Șimleul-Silvaniei	14'74%	„ 73'80 „
„Vatra“ Cluj	12%	„ 24— „
„Vlădeasa“ Huedin	8 / 0	„ 40— „

„IZVORUL“

Institut de Credit și Economii, Societate pe Acții, ALBA-IULIA

CONVOACARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „IZVORUL“, s. p. a. Alba-Iulia, se convoacă prin aceasta în

a XVIII-a adunare generală ordinarăcare se va ține **Marți, la 2 Aprilie 1929, orele 2 p. m.**, în localul institutului, cu următoarea**Ordine de zi:**

1. Deschiderea și constituirea adunării;
2. Raportul Consiliului de Administrație despre gestiunea anului 1928. Prezentarea bilanțului. Raportul comitetului de cenzori;
3. Hotărâre asupra bilanțului, a beneficiului, hotărâre asupra descărcării Consiliului de Administrație și Cenzorilor de gestiunea lor;
4. Complectarea membrilor Consiliului de Administrație;
5. Alegerea comitetului de cenzori;
6. Fixarea marcelor de prezență;
7. Eventuale propuneri.

Alba-Iulia, la 25 Februarie 1929.

Consiliul de administrație.

Contul Bilanț la 31 Decembrie 1928.

Activa.		Pasiva.	
	Lei b.		Lei b.
Cassa numerar	1,473.713—	Capital	5,000.000—
Scout	41,766.501—	Fond de pensii	255.485—
Credite pentru mica industrie	2,000.000—	Depuneri spre fructificare	31,690.829—
Conturi curente debitoare	30,408.320—	Depozite	1,120.137—
Efecte publice și div. acțiuni	3,358.410—	Conturi curente credit	9,633.369—
Diverse participațiuni	462.342—	Reeseont	33,736.625—
Imobile: Casele Alba-Iulia, Zlatna, Teiuș	3,000.000—	Soc. Naț. de Credit Ind.	2,000.000—
Mobilier, case de fier etc.	346.456—	Dividende neridicate	82.979—
Div. conturi Debitoare	885.746—	Interese transitoare antic.	450.038—
Interese transit. de reeseont	346.509—	Beneficiu net	98.537—
	84,047.997—		84,047.997—
Conturi de ordine:		Conturi de ordine:	
Efecte, cauțiuni și garanții	5,062.133—	Diverse efecte, garanții și cauțiuni	5,062.133—
	89,110.130—		89,110.130—

Debit.		Profit și Pierdere.		Credit.	
	Lei b.		Lei b.		Lei b.
Dobânzi după depuneri și reeseont	4,390.526—	Profit transpus	41.094—	Interesele: la scont, conturi curente și efecte	4,710.873—
Spese generale: salare, spese de admin., porfo, registre etc.	2,203.172—	Beneficii și comisioane diverse	2,352.532—		
Impozite	348.056—				
Jetoane	74.208—				
Beneficiu net	98.537—				
	7,104.499—				7,104.499—

Alba-Iulia, la 31 Decembrie 1928.

G. Crișan m. p., director executiv

Pentru contabilitate: Andrei Schemmel m. p., procurist, contabil autorizat

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Gheorghe Muncușiu m. p., președinte   Dr. Virgil Radeș m. p.   Alexandru Baba m. p.   Dr. Ioan Pop m. p., vicepreș.
 Francisc Boșian m. p.   Dr. Florian Medrea m. p.   Antoniu Pop m. p.   Ioan Medrea m. p.   Amos Frâncu m. p.
 Ioan Rebegea m. p., expert-contabil   Vasile C. Osvadă m. p.   Dr. Ioan Rece m. p.

Verificat și găsit în conformitate cu registrele societății.

Alba-Iulia, la 4 Martie 1929.

COMITETUL DE CENSORI:

Dr. Ioan Marciaș m. p., președinte   Dr. Nicolae Marcu m. p., expert-contabil   Anghel Bena m. p.
 Nicolae Muntean m. p.   Dr. Dominic Medrea m. p.   Virgil Hațiegan m. p.
 Elie Magda m. p.   Ioan Popa m. p.   Horia Teculescu m. p.

„MINERVA“

Asociațiune de credit în Poiana-Mărului.

CONVOCALE.

Onor. membrii ai Asociațiunii „MINERVA“, din Poiana Mărului se convoacă la

a XVII-a adunare generală ordinară

care va avea loc la 24 Martie 1929, la 2 ore p. m., în localul însoțirii, în caz, că la această adunare nu s'ar prezenta numărul membrilor, cerut de Statute, adunarea generală se amână pe ziua de 3 Aprilie la 2 ore p. m.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale;
2. Raportul Direcțiunii și comitetului de supraveghere;
3. Satorirea Bilanțului și împărțirea profitului;
4. Alegerea membrilor în Direcțiune și în comitetul de supraveghere;
5. Eventuale propuneri.

Direcțiunea.

Ativa		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1928.		Pasiva.	
Folio.	Lei b.	Folio.	Lei b.	Folio.	Lei b.
92	Cassa în numărar	5.317'09	85	Capital de mize	69.743'60
85	Credite personale pe obligațiuni	681.757'55	61	Fond de rezervă	32.262'—
64	Escont de cambii	45.268'—	90	Depuneri spre fructificare	619.277'36
			88	Dividendă neridicată	4.628'09
			63	Interese transitorii anticipate	1.560'—
			76	Profit curat	4.871'59
					732.342'64
					732.342'64

Debit		Contul de Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1928.		Credit.	
Folio.	Lei b.	Folio.	Lei b.	Folio.	Lei b.
79	Interese de depuneri	59.758'91	93	Interese de Escont și Credite personale	45.170'—
0 83	Impozite	4.002'—	87	Cifra de afaceri	1.592'—
89	Salare	6.000'—	84	Proviziuni	34.209'—
91	Spese	6.338'50			
76	Profit curat	4.871'59			
		80.971'—			80.971'—

Poiana-Mărului, la 31 Decembrie 1928.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Bucur Dobrin m. p., director. George Ceapă m. p. Neculae Ceapă m. p. Ion Pășeu m. p.
Gheorghe Flangea m. p. Ioan I. Măneucă m. p., casar.

Subsemnatul comitet de cenzori am examinat prezentul Bilanț și Contul de Profit și Pierdere pe care l-am aflat în ordine și conform cu registrele societății.

Poiana-Mărului, la 11 Martie 1929.

COMITETUL DE CENSORI:

Ioan V. Persoiu m. p. Nicolae I. Lăzăroiu m. p. Ioan Mânjina m. p. Iancu Neculoiu m. p.
Nicolae Oana m. p. Nicolae St. Canjeu m. p.

Revăzut: Radu Ardelea, m. p., șef-contabil la Albina, Brașov.

Intrepozitele „ALBINA“ Societate Comercială Anonimă Cluj

CONVOCARE.

Domnii acționari ai Intrepozitelor Albina societate comercială anonimă, Cluj, sunt invitați prin aceasta în virtutea art. 6 din statutele societății la

a VIII-a adunare generală ordinară

care se va ține în Cluj, *Duminecă, la 24 Martie 1929, ora 10 a. m.*, în localul propriu cu următoarea

Ordine de zi:

1. Raportul Consiliului de administrație, Bilanțul și Contul Profit și Pierdere pe anul 1928, raportul comitetului de cenzori;
2. Descărcarea Consiliului de administrație și a comitetului de cenzori;
3. Distribuirea profitului net;
4. Stabilirea jetoanelor pe anul 1929;
5. Eventuale propuneri.

În adunarea generală domnii acționari au drept de vot numai după acele acțiuni, pe cari le-au depus cu cel puțin 2 zile înainte de adunarea generală la „Albina“, institut de credit și economii, sucursala Cluj.

Cluj, la 4 Martie 1929.

Consiliul de Administrație.

Active.		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1928.		Pasive.	
	Lei	b.		Lei	b.
Cassa numerar	414.556	—	Capital deplin vărsat	6.000.000	—
Conturi curente debitoare	33.882.756	—	Fond general de rezervă	614.649	—
Efecte de primit	8.500.000	—	Fond de rezervă pentru creanțe dubioase	540.000	—
Imobile	7.500.000	—	Cassa fondului de pensii al funcționarilor	221.840	—
Linii proprii de garaj	630.000	—	Fond de binefăceri	53.810	—
Amortizare	30.000	600.000	Conturi curente creditoare	35.193.082	—
Efecte (acțiuni)		96.000	Reescont	8.500.000	—
Mobilier	97.455	—	Profit net	10.223	—
Amortizare	4.455	93.000			
Diverși debitori		47.292			
		51.133.604			51.133.604

Conturi de ordine.

	Lei	b.		Lei	b.
Mărfuri și efecte în depozit liber, în gaj, garanții etc.	94.256.575	—	Diverși deponenți de mărfuri în depozit liber în gaj, garanții etc.	94.256.575	—
	94.256.575	—		94.256.575	—

Cheltuieli.		Contul Profit și Pierdere.		Venite.	
	Lei	b.		Lei	b.
Dobânzi de cont curent	2.292.902	—	Profit reportat din anul 1927	4.494	—
Dobânzi de reescont	522.504	—	Dobânzi de cont curent, dobânzi de efecte	3.383.351	—
Cheltuieli generale, salare, adaus de scumpete și jetoane	1.437.565	—	Chirii	1.096.375	—
Impozite	186.571	—			
Amortizări	34.455	—			
Profit net		10.223			
	4.484.220	—		4.484.220	—

Cluj, la 31 Decembrie 1928.

ss. Dr. Ilie Beu preș.

ss. Nicolae Orișiu procurist expert-contabil.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. Ioan Vătășianu

ss. Dr. Lucian Borcea

ss. Marius Peculea

ss. Dr. Ioan Lupaș

ss. Constantin Popp

ss. Sever Popp

Subsemnatul comitet de cenzori am examinat conturile, Bilanț și Profit și Pierdere și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele, cari sunt conduse în regulă, precum și cu extrasele și valorile societății.

Cluj, la 4 Martie 1929.

ss. Ioan Rebegea, preș. expert-contabil

ss Valeriu Ghircoiaș, expert-contabil

ss. Dr. Ioan Oreștean

ss. Ioan Anca

BANCA AGRARĂ, Societate Anonimă — CLUJ.

CONVOCARE.

În conformitate cu art. 7 din statutele societății, d-nii acționari ai BĂNCII AGRARE S. A. Cluj, sunt convocați la

Adunarea generală ordinară

care se va ține la 16 Martie 1929, ora 10 a. m., în localul băneii din Cluj, Calea Regele Ferdinand 36—38, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul Consiliului de administrație, Comitetul de cenzori și aprobarea bilanșului anului de gestiune 1928;
3. Impărțirea profitului curat;
4. Darea absoluturului Consiliului de administrație și Comitetului de cenzori pentru gestiunea anului 1928;
5. Ratificarea membrilor cooptați în Consiliul de administrație;
6. Alegerea delegațiunii speciale pentru chestiunile disciplinare și de pensionare ale directorilor și subdirectorilor, în conformitate cu art. 36 din statute;
7. Stabilirea jetoanelor de prezență.

În conformitate cu art. 12 din statutele societății, numai acele acțiuni au drept de vot în adunările generale, care sunt înscrise în registrul acționarilor pe nume, cu cel puțin una lună înainte de încheierea anului de gestiune.

Justificarea acționarilor participanți la adunarea generală se va face prin buletinul de vot, liberat de direcțiune. Pentru exercitarea dreptului de vot în adunările generale, acționarul este obligat a depune cu 4 zile înainte de data ținerii adunării generale pe lângă revers, acțiunile sale la casieria societății din Cluj, la sucursalele ei din Beiuș, Lipova, Lugoj, Orșova, Timișoara, la Banca Marmorosch Blank & Co. s. a. București, Banca Chrissovelonî București, Albina institut de eredit și economii s. a. și Banca Centrală pentru Industrie și Comerț, până la 12 Martie 1929.

Cluj, la 5 Februarie 1929.

Consiliul de administrație.

Bilanș general la 31 Decembrie 1928.

Activ.		Bilanș general la 31 Decembrie 1928.		Pasiv	
	Lei	b.		Lei	b.
Cassa	7,503.144	—	Capital social	55,060.000	—
Monede străine	109.705	—	Fond de rezervă general	30,671.537	—
Disponibil la Băneii	10,202.953	—	Fond de garanție a seris. jonc.	1,500.000	—
Acțiuni și Efecte Publice			Fond de rezervă pt. creanțe dub.	7,929.928	—
Efectele fondului de pensuni	2,310.470	—	Fond de pensuni al funcționarilor	8,042.922	—
Efectele fondului de ajutorare	1,979.000	—	Fond de ajutorare a funcț. în caz de boală și deces	3,009.960	—
Portofoliu de Scont:				11,052.882	—
Țărănesc	85,244.038	—	Depuneri spre fructificare		65,396.861
Comercial	27,718.024	—	Conturi-curente creditoare		23,003.438
Industrial	45,241.730	—	Reescont la Banca Națională:		
cu Garanție Ipotecară	92,975.553	—	Propriu	131,504.275	—
Conturi-curente debitoare:			Giruri	50,730.000	—
Clienți cu garanție ipotecară	19,755.424	—	Diverse conturi creditoare		4,310.150
" " gaj comercial	55,443.082	—	Dobânzi transitorii curențiale anului viitor		3,155.744
Imprumuturi ipotecare cu anuități		130.573	Garanții	27,604.750	—
Diverse conturi debitoare		4,946.237	Creditori de avaluri	8,000.000	—
Imobile: Casa din Cluj, Calea Reg. Ferd. 38, Str. Babeș 15, din Timișoara, Lipova, Beiuș, Terenul din Tg - Mureș, Pădurea din Sovata		5,890.492	Beneficiu net	8,610.546	—
Mobilier		1,047.091			
Debitori de garanții	27,604.750	—			
Avaluri	8,000.000	—			
		392,865.401			392,865.401

Conturi de Ordine.

	Lei	b.		Lei	b.
Efecte în păstrare	31,998.322	—	Depuneri de efecte în păstrare	31,998.322	—
Efecte în gaj și garanție	68,715.026	—	Depunători de efecte în gaj și garanție	68,715.026	—
	100,713.348	—		100,713.348	—

Contul Profit și Pierdere.

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit	
	Lei	b.		Lei	b.
Dobânzi plătite:			Dobânzi încasate:		
la Reescont	11,212.088	—	din Scont	21,670.698	—
la Depuneri	4,472.153	—	din Conturi-curente	2,812.941	—
Cheltuieli generale	3,661.003	—	din Acțiuni și Efecte publice	1,758.362	—
Impozite	1,258.205	—	Venit din imobile		702.075
Salare		5,156.804	Comisioane		7,483.600
Amortizațiuni		56.927			
Beneficiu net		8,610.546			
		34,427.676			34,427.676

Cluj, la 31 Decembrie 1928.

Aurel Esca, director general. I. Enescu, director. Dr. Laurian German, director. Adrian Lazăr, șef-contabil. Cont. aut.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dr. Octavian Prie, v. președinte, Victor Stanciu, Dr. N. Comșa, Vasile C. Osvadă, Silviu Dragomir, Ion Agârbiceanu, I. Lupăș, Dr. Borcea, Dr. Dăianu, Dr. Laurian Gabor.

Subsemnații cenzori am examinat conturile de mai sus și le-am aflat în deplină regulă și consonanță cu regisirea institutului. Cluj, la 30 Ianuarie 1929.

COMITETUL DE CENSORI:

Dr. Iosif Boca, președinte, Gh. Bratu, Dr. Sebastian Bornemisa, Șt. Boeriu, A. C. Domșa.